

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»**

Кафедра освітньої політики

**Освітня програма підвищення кваліфікації керівників ЗЗСО та їх
заступників**

ОСНОВИ ШКІЛЬНОЇ МЕДІАЦІЇ

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри освітньої політики

(протокол № 6 від 13.06.2024 р.)

Завідувачка кафедри

Христина ЧУШАК

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною
радою

(протокол № 4 від 04.07.2024 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Освітня програма підвищення кваліфікації керівників ЗЗСО та їх заступників «Основи шкільної медіації».

Розробниця: викладачка кафедри освітньої політики, доцентка Гриб Катерина Євгеніївна.

Мета: підвищення професійних компетентностей управлінців (керівників ЗЗСО, їх заступників, керівників філій) щодо впровадження відновного підходу, посередництва, медіації; організації та функціонування служб порозуміння в закладах освіти.

Напрямок: розвиток управлінської компетентності (для керівників закладів освіти, науково-методичних установ та їх заступників) тощо.

Обсяг: 15 годин (0,5 кредита ЄКТС).

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (очно-заочна; дистанційна).

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/ набуватимуться:

ЗК 02 Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, налагоджування соціальної взаємодії, співробітництва з колегами, попереджування та розв'язання конфліктів (**соціальна компетентність**);

В 02 Емоційно-етична компетентність.

Місце (місця) надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»; платформа Moodle, <http://194.44.202.254>

Очікувані результати навчання:

слухач/слухачка курсів:

- налагоджує соціальну взаємодію та співробітництва з колегами, попереджує та розв'язує конфлікти (ЗК 02), зокрема, розуміє важливість міжособистісної взаємодії та роботи в команді;
- організовує діалог та полілог з учасниками освітнього процесу і представниками громади, поважає права і свободу людини та суспільні цінності, враховуючи культурні й особистісні відмінності співрозмовників, переваги чи обмеження окремих груп чи осіб (В2.2.У1), зокрема виявляє розуміння і співпереживання, налагоджує примирення і порозуміння між учасниками освітнього процесу.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Загальна частина

Курс “Медіація у ЗЗСО ” пропонує керівникам ЗЗСО та їх заступникам проаналізувати нові підходи щодо етичних вимірів управлінської діяльності в сучасних умовах та змодельовати можливі управлінські дії у ЗЗСО для використання ефективних методів розвитку моральної свідомості в освітньому процесі. Сформувані ціннісне ставлення до вирішення моральних дилем в управлінській діяльності, з метою модернізації конфліктних ситуацій та розвитку власної емоційно-етичної компетентності та професійної культури, що сприяла б організаційній культурі закладу освіти та етиці поведінки учасників освітнього процесу.

Інтерактивні лекції та практичні відбуваються через платформу Zoom. Практичні заняття відбуваються з застосуванням Google-документів та інших засобів для дистанційної колективної роботи. Матеріали курсу розміщено на платформі дистанційної освіти КЗ ЛОР ЛОППО (Moodle).

Інтеграційно-мотиваційна сесія

Час за робочою навчальною програмою – 1 година (П - 1)

План практичних занять

1. Реєстрація учасників.
2. Ознайомлення з програмою курсу та особливостями проходження дистанційного навчання на платформі Moodle.
3. Знайомство. Очікування учасників. Досвід та потенційний вклад кожного.

Модуль 1. Основи медіації. Теоретичний аспект

Час за робочою навчальною програмою – 4 годин (Л - 2, П - 2)

Тема 1.1. Теоретико-методологічні засади медіації

Час за робочою навчальною програмою – 2 години (Л – 1, П - 1)

План практичних занять

1. Нормативно-правова база медіації
2. Медіація як інструмент ефективного вирішення конфлікту. Поняття, суть та роль медіації у вирішенні конфліктів.
3. Основні принципи та етапи медіації.

Тема 1.2. Особливості шкільної медіації як інструменту ефективного розв’язання конфлікту

Час за робочою навчальною програмою – 2 години (Л – 1, П - 1)

План практичних занять

1. Суть шкільної медіації та її роль в освітньому процесі.
2. Шкільна медіація. Переваги застосування.
3. Проблеми, які вирішує шкільна медіація.

Модуль 2. Конфлікти. Превентивні засоби та способи розв'язання

Час за робочою навчальною програмою – 5 годин (Л - 2, П - 3)

Тема 2.1. Конфлікти та їх види. Причини виникнення та попередження.

Час за робочою навчальною програмою – 2 години (Л - 1, П - 1)

План практичних занять

1. Конфлікти. Види конфліктів. Причини виникнення та ескалації конфліктів.
2. Етапи виникнення та розвитку конфліктів.
3. Моделі поведінки у конфліктах.
4. Конфлікти у ЗЗСО та їх попередження.

Тема 2.2. Шляхи вирішення конфліктів

Час за робочою навчальною програмою – 2 години (Л - 1П - 1)

План практичних занять

1. Стратегія поведінки в конфліктних ситуаціях.
2. Способи управління конфліктами.
3. Техніки ефективного спілкування у вирішенні конфліктних ситуаціях.
4. Форми завершення конфліктів.

Тема 2.3. Відновний підхід

Час за робочою навчальною програмою – 1 година (П - 1)

План практичних занять

1. Порозуміння та примирення
2. Відновні практики у вирішенні конфліктів мирним шляхом.

Модуль 3. Інституалізація медіації у ЗЗСО

Час за робочою навчальною програмою – 4 години (Л - 2, П - 2)

Тема 3.1. Посередництво у вирішенні конфліктів

Час за робочою навчальною програмою – 2 години (Л - ІП - 1)

План практичних занять

1. Медіатор та його роль у вирішенні конфлікту мирним шляхом.
2. Особливості та переваги медіації однолітків.

Тема 3.2. Служба порозуміння. Завдання та функції. Порядок створення та організація діяльності

Час за робочою навчальною програмою – 2 години (Л - ІП - 1)

Практикум

Підсумки. Самооцінювання та рефлексія

Час за робочою навчальною програмою – 1 година (П - 1)

План практичних занять

1. Сесія запитань та відповідей.
2. Підсумки курсу.
3. Рефлексія та планування подальшого професійного розвитку.

Контроль за засвоєнням слухачами матеріалу курсу проводиться послідовно й систематично: на інтерактивних лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку питань з теми, а також проведення коротких онлайн-експрес-тестувань; на практичних заняттях – через фіксування відповідей слухачів на поставленні на форумі запитання та за їхньою роботою над колаборативними завданнями в Google-документах та/або Wiki; через зворотній зв'язок на роботи слухачів, виконані в рамках самостійної роботи.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Оцінювання вербальне.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви теми	Усього	Лекції	Практичні
Інтеграційно-мотиваційна сесія	1		1
Модуль 1. Основи медіації. Теоретичний аспект	4	2	2
Тема 1.1. Теоретико-методологічні засади медіації		1	1
Тема 1.2. Особливості шкільної медіації як інструменту ефективного розв'язання конфлікту		1	1
Модуль 2. Конфлікти. Превентивні засоби та способи розв'язання	5	2	3
Тема 2.1. Конфлікти та їх види. Причини виникнення та попередження.		1	1
Тема 2.2. Шляхи вирішення конфліктів		1	1
Тема 2.3. Відновний підхід			1
Модуль 3. Інституалізація медіації у ЗЗСО	4	2	2
Тема 3.1. Посередництво у вирішенні конфліктів		1	1
Тема 3.2. Служба порозуміння. Завдання та функції. Порядок створення та організація діяльності		1	1
Підсумки. Самооцінювання та рефлексія	1		1
Всього:	15	6	9

ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Інформаційно-методичні

- Конвенція про права дитини від 20.11.1989, ратифікована Україною 27.02.1991
- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145 - VIII
- Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 13.07.2020 №764-IX
- Закон України «Про медіацію» від 16.11.2021 № 1875-IX
- Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 07.12.2017 № 2229-VII
- України України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18.12.2018 № 2657-VIII
- Наказ Міністерства соціальної політики України «Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги посередництва (медіації)» від 17.08.2016 № 892
- Створення системи служб порозуміння для впровадження медіації за принципом «рівний-рівному/рівнарівній» та вирішення конфліктів мирним шляхом у закладах освіти. – К.: ФОП Нічога С.О.. – 2018. – 174 с.
- Впровадження відновного підходу, посередництва, медіації та практики функціонування служб порозуміння в закладах освіти/ Андрєєнкова В. Л., Байдик В. В., Войцях Т. В. та ін. – Київ: видавництво ФО-П Буря О. Д., 2023 – 188с.
- Шкільна медіація. Посібник для шкільних служб медіації/ Посібник видано в рамках мінігрантів програми підтримки освітніх реформ в Україні "Демократична школа".Автори-упорядники:Ольга Дацько,, Валентина Боченкова,, Валентина Якименко, Посібник буде корисний учням-медіаторам, координаторам шкільних служб медіації. - Черкаси, 2019. [інтернет ресурс: режим доступу <https://www.schools-for-democracy.org/biblioteka/publikatsii-vydani-v-ramkakh-prohramy/shkilna-mediatsiya-posibnik-dlya-shkilnikh-sluzhb-mediatsiji>]

Мультимедійні презентації для лекцій

Електронні ресурси для практичних занять